

Posudek oponenta na disertační práci Mgr. Adama Baudiše *Jiftách a lidská oběť v Tanachu*

Mgr. Adam Baudiš si zvolil zajímavé téma. Zhostil se jej poctivě.

Kombinuje přístup biblistický, přístup zaměřený na rabínskou reflexi Jiftáchova příběhu a přístup religionistický, či historicko-religionistický.

Práce je logicky strukturovaná, srozumitelná a její formální stránka je v pořádku.

Baudišova disertace je cenná především v těch pasážích, jež autor překládá z hebrejštiny, nebo aramejštiny a následně je analyzuje (jde mj. o texty Targum Jonatan k Sd 11:39; Be-re'šit raba 60:3; Ta'anit 4a; část RaDaKova komentáře k 11. kapitole Soudců; RaMBaNův komentář k Lv 27:28–29). Z nich totiž vysvítá Baudišovo jazykové nadání a erudice.

Mgr. Baudiš je mimořádně talentovaný [ostatně proto je zapojen do vědecké činnosti Katedry biblistiky a judaistiky (a tudíž celé HTF UK)].

Předkládaná práce však trpí několika nedostatky:

- 1) Pokud se pisatel zabýval problematikou lidské oběti v Izraeli, měl přinejmenším zmínit text Sanhedrin 64a–b (včetně příslušných komentářů), dalších komentářů týkajících se tématu; např. RaŠlho (viz např. komentář k Lv 18:21; Jr 7:31), RaMBaMa [viz např. Mišne Tora, Hilchot avoda zara 6:3, ale i (zdánlivě?) protichůdný názor v More nevuchim 3:37], RaMBaNa (viz např. komentář k Lv 18:21), RaDaKa (viz např. komentář ke 2 Kr 23:10) aj., jakož i některých midrašim (viz např. Tanchuma 2).
- 2) Rozhodl se pojednat i náhled křesťanský. Měl tedy reflektovat přístup některých křesťanských exegetů k Jiftáchově¹ dceři jako k určitému předobrazu Marie atp.²
- 3) Téměř opomíjí mohutný dramatický oblouk Jiftáchova příběhu a také problematiku ambivalence, cizosti atp.³

¹ Viz též Jiftácha jakožto příklad věrnosti Bohu v Žd 11:32.

² Viz např. THOMPSON John L. *Writing the Wrongs. Women of the Old Testament among Biblical Commentators from Philo through the Reformation*. Oxford – New York: Oxford University Press, 2001. ISBN 0-19-513736-1, s. 100–178. Srov. však též některé zvyklosti v židovském milieu – konkrétně u Chasidej Aškenaz – připomínat si „mučednickou“ smrt Jiftáchovy dcery. (viz např. Sefer Ha-Kavod). Blíže např. BAUMGARTEN, Elisheva. „Remember that glorious girl“: Jephthah's Daughter in Medieval Jewish Culture. *Jewish Quarterly Review*, 2007, vol. 97, no. 2. ISSN 0021–6682, s. 180–209.

³ Srov. např. BAKER, Robin. *Double Trouble: Counting the Cost of Jephthah*. *Journal of Biblical Literature*, 2018, vol. 137, no. 1. ISSN 0021–9231, s. 29–50.

- 4) Měl používat daleko současnější literaturu (např. publikace Solomona Landerse, Johna L. Thompsona, Yael S. Feldman, Elishevy Baumgarten, Joshuy Bermána, Robina Bakera aj.)

Přes výše uvedené výtky a námitky se domnívám, že v případě kvalitní obhajoby (ve kterou pevně doufám, již kvůli zmíněnému autorovu talentu) je předkládaná práce Mgr. Adama Baudiše ***Jiftách a lidská oběť v Tanachu*** obhajitelná jakožto práce disertační.

V Praze, 7. srpna 2019

doc. ThDr. Markéta Holubová, Th.D.
HTF UK v Praze

